

REFERAT Udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde d. 11-05-2016

Mødedato Onsdag d. 11. maj 2016 kl. 13:00

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale F1, stuen, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referater fra sidste møde #.....	3
Statusrapport for socialområdet i Region Midtjylland for 2015 #.....	4
Drøftelse af prioritering af mål på socialområdet #.....	5
Forslag om afvikling af Himmelbjerggården, Specialområde Børn og Unge.....	6
Orientering om status for udredningsretten.....	8
Status for overholdelsen af udredningsretten i børne- og ungdomspsykiatrien #.....	11
Orientering om årsstatus 2015 for anvendelse af tvang i Region Midtjylland.....	12
Proces for kommunal inddragelse i udarbejdelse af strategi for Region Midtjyllands rolle i det nære	14
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	15
Gensidig orientering #.....	16

Punkt 1: Godkendelse af referater fra sidste møde #

1-00-7-14

Resume

Referat fra udvalgets møde den 13. april 2016 vedlægges til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at referat fra møde i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde den 13. april 2016 godkendes.

Sagsfremstilling

Åben og lukket referat fra møde i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde den 13. april 2016 vedlægges til godkendelse.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde godkendte referaterne.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Referat fra møde den 13. april 2016

Referat fra møde den 13. april 2016 (LUKKET)

Punkt 2: Statusrapport for socialområdet i Region Midtjylland for 2015 #

1-00-7-14

Resume

Der er udarbejdet en statusrapport for socialområdet i Region Midtjylland. Statusrapporten har til hensigt at give en samlet status over kvaliteten i det regionale socialområde i 2015.

Direktionen indstiller,

at statusrapporten for det sociale område i Region Midtjylland for 2015 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet en statusrapport for kvaliteten i ydelserne på socialområdet i Region Midtjylland for 2015. Rapporten indeholder relevante opgørelser og indsatser fra Region Midtjyllands socialområde i 2015.

Rapporten indeholder således bl.a. resultater fra eksterne tilsynsmyndigheder, herunder Socialtilsynet, Arbejdstilsynet og øvrige eksterne tilsynsmyndigheder, der har besøgt Region Midtjyllands sociale tilbud i 2015.

Rapporten er en opfølgning på den første statusrapport for 2014.

Statusrapport viser nogle centrale nedslag i indsatsen og har til hensigt at give en samlet status over kvaliteten i det regionale socialområde i 2015. Rapporten skal være med til at sikre, at borgerne modtager høj kvalitet i de ydelser, der bliver leveret af Region Midtjyllands socialområde.

Baggrunden for rapporten er et ønske fra Region Midtjyllands rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde om at kunne følge og have fokus på kvaliteten i socialområdet.

Overordnet viser statusrapporten, at der til stadighed er fokus på at styrke det systematiske arbejde med at synliggøre og identificere forbedringspotentiale og dermed styrke grundlaget for at udvikle kvaliteten af de ydelser, borgerne modtager.

På flere områder arbejder det specialiserede socialområde med fortsat at udvikle sin kvalitet. Særligt sikkerheden for borgere og medarbejdere er fortsat et højt prioriteret område, hvor der fortløbende bliver arbejdet med at udvikle forskellige dele af praksis. Statusrapporten peger eksempelvis på, at samarbejdet imellem sektorer og sammenhæng overgangene kan styrkes.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde tog orienteringen til efterretning. Det blev samtidig aftalt, at udvalget to gange årligt får en driftsmæssig status på specialområderne indenfor socialområdet.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Statusrapport 2015 for det specialiserede socialområde i Region Midtjylland

Punkt 3: Drøftelse af prioritering af mål på socialområdet #

0-4-3-16

Resume

Som opfølgning på regionsrådets målseminar den 4. marts 2016 er der afsat tid på mødet til en drøftelse af en politisk prioritering af mål på socialområdet.

Direktionen indstiller,

at prioritering af mål på socialområdet drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet afholdt den 4. marts 2016 et seminar, hvor det blev præsenteret for et overblik over gældende politikker, planer og strategier samt drøftede, hvordan der i forhold til Budget 2017 kan prioriteres i politisk fastsatte mål for Region Midtjylland.

Som et led i drøftelserne vedrørende prioritering af de politisk fastsatte mål i Region Midtjylland anmodes det rådgivende udvalg om at drøfte, hvordan der kan prioriteres i målene på socialområdet. Samtidig anmodes det rådgivende udvalg om at forholde sig til brugerperspektivet i forbindelse med drøftelsen om politisk prioritering af mål, herunder hvilke forbedringer, udvalget forventer, at de prioriterede mål vil kunne resultere i.

Resultatet af udvalgets drøftelser vil blive indarbejdet i det materiale, som præsenteres for regionsrådet på budgetseminaret den 18. maj 2016.

Det bemærkes, at det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde for tiden drøfter en revision af Psykiatriplanen. Resultatet af denne revision vil blive inddraget i arbejdet med et målhierarki.

Region Midtjyllands Social Strategi er vedlagt.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde drøftede prioritering af mål på socialområdet. Udvalget besluttede, at administrationen på baggrund af drøftelsen i udvalget udarbejder et forslag til en målbeskrivelse på socialområdet.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Social Strategi

Punkt 4: Forslag om afvikling af Himmelbjerggården, Specialområde Børn og Unge

1-30-73-63-16

Resume

Det foreslås, at Himmelbjerggården, Specialområde Børn og Unge, afvikles som følge af ændringer i kommunernes efterspørgselsmønster og heraf følgende udsigter til fortsat betydeligt driftsmæssigt underskud. Hertil kommer, at bygningerne ikke er hensigtsmæssige i forhold til målgruppen.

Som en konsekvens af en eventuel afvikling af Himmelbjerggården vil den interne skole ligeledes blive afviklet.

Direktionen indstiller,

at sagen drøftes.

Sagsfremstilling

Direktionen har den 4. maj 2016 sendt et forslag om afvikling af Himmelbjerggården i høring med henblik på den efterfølgende behandling i forretningsudvalget og regionsrådet. Den interne skole på Himmelbjerggården vil som en konsekvens ligeledes blive afviklet.

Himmelbjerggården er en af landets ældste døgninstitutioner for børn og unge. Institutionen består af ti huse samt et par værksteder beliggende på en grund på 414.000 kvadratmeter nær Himmelbjerget. Målgruppen er i dag børn og unge med forskellige forstyrrelser, hvoraf nogle er udadreagerende. Der drives en intern skole på Himmelbjerggården efter driftsoverenskomst med Skanderborg Kommune. Himmelbjerggården tilbyder udover døgn- og skoletilbud også korte aflastningsophold. Himmelbjerggården er normeret med 30 døgnpladser og 30 pladser på den interne skole.

Baggrunden for indstillingen om afvikling er en stadig vigende efterspørgsel fra kommunerne og udsigten til et fortsat stort driftsunderskud på ca. 6-8 mio. kr. i 2016 afhængigt af udviklingen i belægningen resten af året. Hertil kommer, at bygningerne ikke er hensigtsmæssigt indrettet i forhold til den målgruppe, som har været visiteret til Himmelbjerggården i de senere år - blandt andet i forhold til beboernes og medarbejdernes sikkerhed.

Belægningen på Himmelbjerggården har over en længere periode været faldende på grund af ændringer i kommunernes generelle efterspørgselsmønster. Gennem de senere år har der i regionen og på landsplan været en stabil udvikling, hvor færre børn og unge anbringes på døgninstitution til fordel for flere anbringelser i familiepleje. Kommunerne anvender således nu kun de regionale døgntilbud til de få børn og unge, som kommunerne ikke kan håndtere i andre typer af anbringelser eller i egne døgntilbud.

Belægningen på Himmelbjerggården er faldet fra 30 helårspersoner i 2013 til 20 helårspersoner i 2014 og 2015, og der forventes et yderligere fald i belægningen i 2016. De aktuelle belægningstal er, at der er indskrevet 12 beboere på døgntilbuddet, hvoraf to er planlagt udskrevet hen over sommeren. Der er formentlig yderligere 2-3 udskrivninger på vej. Der er ikke udsigt til nyindskrivninger. Der har været enkelte henvendelser fra handlekommuner om nyindskrivninger, men disse har ikke ført til relevante matchninger på grund af målgruppesammensætning.

Der har gennem de senere år været iværksat forskellige initiativer såsom udvikling af en ny forretningsmodel og en økonomisk genopretningsplan i forhold til at sikre fremtiden for Himmelbjerggården. Der er endvidere blevet arbejdet med markedsføring og kommunikation for at synliggøre specialområdets ydelser. Initiativerne har desværre ikke haft den ønskede effekt.

Specialområde Børn og Unge kan tilbyde de nuværende indskrevne børn og unge et døgntilbud på fire af områdets andre afdelinger: Hald Ege ved Viborg samt Dalstrup afdelingerne Midtpunktet og Kløvhøj samt Regensen. Der tages hånd om beboerne sammen med handlekommunerne. Eventuelle flytninger kan foretages frem mod sommerferien.

Der tilrettelægges en proces for medarbejderne på Himmelbjerggården, der følger Region Midtjyllands gældende regler for omplacering og eventuel afskedigelse ved strukturændringer og besparelser. Grundet opsigelsesvarsler vil en afvikling endeligt kunne gennemføres senest primo 2017. Dette afhænger af hastigheden på den nødvendige flytning af beboere og proces omkring medarbejdere.

Bygningerne og grunden er ejet af Region Midtjylland. Der fremsættes senere en sag til regionsrådet om den fremtidige anvendelse af bygningerne, herunder et eventuelt salg, når nærmere undersøgelse er foretaget.

I forhold til afviklingen af den interne skole vil der blive indledt en dialog med Skanderborg Kommune, hvorefter der kan lægges en plan for afviklingen.

Der er orienteret om direktionens forslag om afvikling af Himmelbjerggården til medarbejderne, de faglige organisationer, borgere, forældre, handlekommuner og Socialtilsyn m.fl. onsdag den 4. maj 2016. Endvidere orienteres kommunerne i Region Midtjylland om forslaget, og de har lejlighed til at drøfte forslaget på et møde i rammeaftale-regi den 18. maj 2016.

Til mødet i forretningsudvalget den 17. maj 2016 vil der foreligge hørings svar fra LMU i Specialområde Børn og Unge. Til mødet i regionsrådet den 25. maj 2016 vil der endvidere foreligge eventuelle bemærkninger fra kommunerne.

I vedlagte høringsmateriale er forslaget om afvikling af Himmelbjerggården nærmere beskrevet.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde drøftede sagen.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde drøftede sagen.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Forslag om afvikling af Himmelbjerggården (høringsmateriale)

Punkt 5: Orientering om status for udredningsretten

1-30-72-130-12

Resume

I 1. kvartal af 2016 ses en positiv udvikling i overholdelse af udredningsretten i somatikken. I forhold til faldet i overholdelse i januar er de somatiske hospitaler nu oppe på samme overholdelse som i december 2015 eller højere.

I børne- og ungdomspsykiatrien har der i 1. kvartal af 2016 været et fald i overholdelse af udredningsretten. Faldet skyldes primært et stigende antal henvisninger. I voksenpsykiatrien er udviklingen i 1. kvartal positiv, og faldet i de sidste måneder af 2015 og i januar 2016 er nu vendt.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udredningsretten i somatikken

Tabel 1 viser en positiv udvikling i overholdelsen af udredningsretten i somatikken i 1. kvartal af 2016, og overholdelsen i marts er på niveau med eller højere end overholdelsen i december 2015. Den langsigtede stigende tendens er således genetableret ovenpå et fald i januar.

Hospitalerne er stadig ikke i mål, og der arbejdes fortsat på at forbedre overholdelsen af udredningsretten. Den 27. april 2016 godkendte regionsrådet, at hospitalerne fik tilført 23,9 mio. kr. af finanslovsmidlerne for 2016 til sikring af hurtig udredning og behandling. De 23,9 mio. kr. blev tilført til pukkelafvikling på de områder, hvor der er særlige kapacitetsudfordringer, blandt andet lungemedicin, neurologi og øre-, næse-, halsområdet.

Tabel 1: Andel udredte indenfor 30 dage (i %) og antal udredninger. Okt. 2015 til mar. 2016

		okt	nov	dec	jan	feb	mar
Hospitalsenheden Horsens	overholdelse	81.8%	82.0%	80.8%	74.2%	79.9%	83.0%
	antal udredninger	732	1.093	1.096	973	1.201	1.148
Aarhus Universitetshospital	overholdelse	56.8%	53.9%	65.5%	62.8%	79.0%	78.1%
	antal udredninger	1.835	2.284	2.217	2.710	2.785	2.701
Hospitalsenhed Midt	overholdelse	58.9%	72.3%	73.6%	66.4%	72.1%	73.3%
	antal udredninger	1.330	2.053	3.098	3.240	3.524	3.495
Hospitalsenheden Vest	overholdelse	68.8%	74.6%	77.8%	72.3%	79.9%	77.2%
	antal udredninger	1.731	2.201	1.708	1.981	1.986	1.817
Regionshospitalet Randers	overholdelse	68.7%	76.7%	78.6%	79.8%	83.9%	83.3%
	antal udredninger	1.313	1.430	1.406	1.469	1.192	1.136
Somatikken samlet	overholdelse	65.1%	70.1%	74.0%	69.2%	77.5%	77.4%
	antal udredninger	6.941	9.061	9.525	10.373	10.689	10.298

Data er trukket i BI-portalen den 19. april 2016

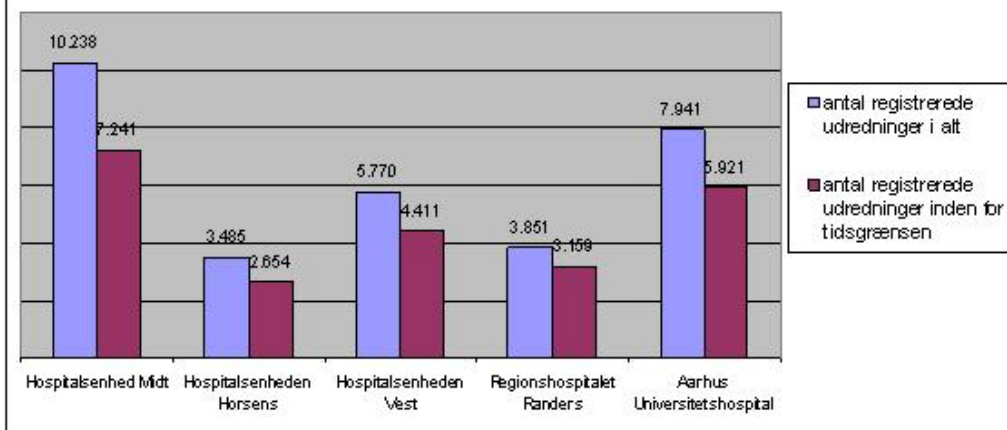
Note: "overholdelse" angiver andelen af overholdte udredninger. "Antal udredninger" er det samlede antal udredninger, både overholdte og ikke overholdte.

Opgørelsen tager ikke højde for de tilfælde, hvor udredningen overstiger 30 dage af faglige årsager, eller fordi patienten takker nej til et alternativt udredningstilbud. Hvis disse årsager medregnes som overholdte, så stiger somatikens samlede overholdelse fra 77,4 % til 84,6 % i marts 2016. Af stigningen på 7,2 procentpoint udgør udredningsplaner af faglige årsager 23,6 % og udredningsplaner, fordi patienter takker nej til et alternativt tilbud, 73,7 %.

Af tabel 1 fremgår også antallet af registrerede udredninger pr. hospital og samlet for somatikken. Overordnet er billedet, at der på hospitalerne registreres flere og flere udredninger. Det er ikke nødvendigvis et udtryk for et stigende antal udredningspatienter, da stigningen kan skyldes en forbedret registreringspraksis.

Stigningen i antal registrerede udredninger dækker over væsentlige forskelle mellem hospitalerne, hvilket kan ses af nedenstående figur. Disse forskelle er også relevante i forhold til hospitalernes overholdelse af udredningsretten. Eksempelvis kan det af figuren ses, at Hospitalsenhed Midt varetager en stor andel af de registrerede udredningsforløb og udredninger afsluttet inden for fristen i regionen. Hospitalsenhed Midt har dog samtidig den laveste overholdelse i regionen. Når man ser på afdelingerne på Hospitalsenhed Midt ses det, at det særligt er på de områder, hvor Hospitalsenhed Midt har funktioner for hele regionen (fx regionsrygcentret, åreknuder, ortopædkirurgi og reumatologi), at der er lav overholdelse.

Figur 1: Antal registrerede udredninger og antal overholdte udredninger på regionens hospitaler. Januar til marts 2016

Data er trukket i BI-portalen den 15. april 2016. Det skal bemærkes, at antal registrerede udredninger i figuren ikke er fuldstændig lig summen af udredninger i januar-marts i tabel 1. Dette skyldes, at data ikke er trukket samtidig.

Task Force for udredningsretten i somatikken har drøftet, at udeblivelser er en væsentlig udfordring for hospitalernes planlægning og kapacitetsudnyttelse. Dette er også tydeligt i udredningsforløb, hvor der planlægges komprimerede forløb og skal afholdes mange kontakter. Det er derfor i Task Force aftalt, at hospitaler som udgangspunkt skal give en patient, som er udeblevet, én ekstra indkaldelse. Hvis patienten heller ikke møder op til den tid, afsluttes patienten til egen læge, medmindre der er særlige forhold som betyder, at der skal gøres en ekstra indsats for at indkalde patienten igen.

Dette vurderes også at være på patientens præmisser, idet egen læge dermed bliver opmærksom på, at patienten ikke er kommet i udredning/behandling og dermed har mulighed for at følge op med patienten.

Udredningsretten i psykiatrien

I voksenpsykiatrien var der i efteråret 2015 en overholdelse på over 90 %. I november, december og januar faldt overholdelsen, men i februar og marts måned ses en positiv udvikling.

I børne- og ungdomspsykiatrien ses et fald i overholdelse i 2016 sammenlignet med slutningen af 2015. Forretningsudvalget og det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede specialområde er blevet præsenteret for en redegørelse på området. Af redegørelsen fremgår det, at det særligt er på to konkrete afsnit, at overholdelsen er faldet. Det skyldes primært en stigning i antallet af henvisninger. Fremadrettet øges kapaciteten ved at ansætte 3-4 nye medarbejdere, og der vil også være opmærksomhed på at sikre hensigtsmæssige arbejdsgange og at gennemgå procedurer i forbindelse med registreringer. Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede specialområde følger udviklingen og får en opdateret redegørelse på det kommende møde.

Tabel 2: Andel udredte indenfor 30 dage (i %) og antal udredninger. Okt. 2015 til mar. 2016

		okt	nov	dec	jan	feb	mar
Voksenpsykiatrien	overholdelse	90.8%	79.9%	76.4%	67.2%	79.4%	81.3%
	antal udredninger	400	368	301	320	301	278
Børne- og ungdomspsykiatrien	overholdelse	73.7%	71.7%	72.5%	49.5%	53.3%	45.0%
	antal udredninger	327	410	367	273	321	322
Psykiatrien samlet	overholdelse	83.1%	75.6%	74.3%	59.0%	65.9%	61.8%
	antal udredninger	727	778	668	593	622	600

Data er trukket i BI-portalen den 18. april 2016

Note: "overholdelse" angiver andelen af overholdte udredninger. "Antal udredninger" er det samlede antal udredninger, både overholdte og ikke overholdte.

Opgørelsen tager ikke højde for de tilfælde, hvor udredningen overstiger 30 dage af faglige årsager, fordi patienten takker nej til et alternativt udredningstilbud, eller hvor der er ventetid hos en ekstern samarbejdspartner (for eksempel skolen). Hvis disse årsager medregnes som overholdte, stiger den samlede overholdelse for psykiatrien fra 61,8 % til 86,4 % i marts 2016. Af stigningen på 22,6 % udgør udredningsplaner af faglige årsager 22,4 % og udredningsplaner fordi patienter takker nej til et alternativt tilbud 77,6 %. Der er ikke udleveret udredningsplaner på grund af ventetid hos en ekstern samarbejdspartner i marts måned 2016.

Milepæle

I januar 2016 godkendte regionsrådet en milepælsplan for udredningsretten. For reumatologi og pædiatri er der vedtaget milepæle med overholdelse på 90 % pr. 1. april 2016. Data for april 2016 er først færdigregistrerede omkring den 15. maj. Derfor orienteres det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet om det foreløbige billede af overholdelse af milepælene på mødet den 9. maj. Forretningsudvalget får på mødet den 17. maj de nyeste tal, og regionsrådet orienteres om den endelige overholdelse af milepælene på mødet den 25. maj. Orienteringen til Forretningsudvalget er vedlagt som bilag.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget ønsker en snarlig løsning vedrørende problemstillingen med manglende datakomplethed samt en undersøgelse af, hvorfor mange familier selv vælger at vente på udredning.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget ønsker en snarlig løsning vedrørende problemstillingen med manglende datakomplethed samt en undersøgelse af, hvorfor mange familier selv vælger at vente på udredning.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Notat om foreløbig opgørelse af milepæle vedr. pædiatri og reumatologi

Punkt 6: Status for overholdelsen af udredningsretten i børne- og ungdomspsykiatrien #

1-30-72-130-12

Resume

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde orienteres om status for overholdelsen af udredningsretten i børne- og ungdomspsykiatrien.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde fik på mødet den 13. april 2016 en orientering om overholdelsen af udredningsretten i børne- og ungdomspsykiatrien. Det blev besluttet, at det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde skulle have en opdateret orientering på mødet den 11. maj 2016.

Der er vedlagt et notat om status for overholdelse af udredningsretten i børne og ungdomspsykiatrien i april 2016.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde tog orienteringen til efterretning, idet udvalget ønsker en snarlig løsning vedrørende problemstillingen med manglende datakomplethed samt en undersøgelse af, hvorfor mange familier selv vælger at vente på udredning.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Status for overholdelse af udredningsretten i børne og ungdomspsykiatrien - april 2016

Punkt 7: Orientering om årsstatus 2015 for anvendelse af tvang i Region Midtjylland

1-31-72-65-16

Resume

Årsstatus 2015 for Partnerskabsaftalen om forebyggelse af tvang mellem Region Midtjylland og Sundheds- og Ældreministeriet viser en positiv udvikling i nedbringelsen af tvang overfor psykiatriske patienter i Region Midtjylland. Færre indlagte patienter bliver bæltefikseret, mens der er sket en stigning i antallet af påbegyndte bæltefikseringer. Hovedårsagen hertil er, at behandlingspsykiatrien ønsker at bæltefikserer i kortere tid, hvilket medfører, at nogle patienter får behov for flere efterfølgende fikseringer. Endvidere er der en mindre gruppe på cirka 20 patienter, som står for 49 % af alle bæltefikseringer.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Psykiatrien i Region Midtjylland har indgået partnerskabsaftale med Sundheds- og Ældreministeriet om forebyggelse af tvang. Med aftalen har Region Midtjylland forpligtet sig til at iværksætte en række tiltag for at kunne reducere anvendelsen af tvangsmæssige foranstaltninger inden udgangen af 2020. Der tages udgangspunkt i et gennemsnit af tallene for 2011-2013 (baseline).

Partnerskabets målsætning er, at:

- andelen af indlagte patienter, der bæltefikseres, skal halveres i 2020,
- den samlede anvendelse af tvang samtidig skal reduceres, og
- antal bæltefikseringer med varighed over 48 timer skal reduceres med 50 %.

Den regionale målsætning er, at andelen af patienter, der bæltefikseres, skal reduceres med 5 % i 2015 i forhold til baseline. Regionsrådet har besluttet, at der i 2016 skal reduceres med 20 % i forhold til baseline.

Initiativer for at forebygge og nedbringe anvendelsen af tvang

Psykiatrien i Region Midtjylland har iværksat følgende initiativer med det sigte at forebygge og nedbringe anvendelsen af tvang:

- Øget ledelsesmæssig bevågenhed, herunder løbende italesættelse af anvendelsen af tvang.
- Kompetenceudvikling inden for deeskaleringsteknikker.
- Øget inddragelse af og dialog med patienterne i behandlingsforløb.
- Flere sociale og fysiske aktivitetstilbud til patienterne i dag- og aften timerne.
- Forbedringer af de fysiske rammer.

Status på nedbringelsen af tvang i forhold til baseline i 2011-2013

Andelen af indlagte patienter, der bæltefikseres, er faldet fra 8 % i 2014 til 7,8 % i 2015. Der er samlet set sket et fald på 15 % fra baseline i 2011-2013, og den regionale målsætning om 5 % reduktion i 2015 er dermed indfriet. Region Midtjylland skal ned på 4,6 %, hvis regionen skal leve op til kravet om en halvering i andelen af indlagte patienter, der bæltefikseres i 2020.

Opgjort i antal patienter svarer dette til et fald fra 419 patienter i 2014 til 398 patienter i 2015. Til sammenligning med baseline er antal patienter, der bæltefikseres, faldet med 51 patienter i 2015 svarende til 11 %.

Antal påbegyndte bæltefikseringer er steget fra 1.222 i 2014 til 1.732 i 2015 svarende til en stigning på 42 %. Stigningen skyldes en mindre gruppe af selvskadende patienter, der har været indlagt i 2015, hvilket giver sig til udtryk ved, at 49 % af alle fikseringer i 2015 er anvendt på 20 patienter, hovedsageligt svært selvskadende piger. Samtidig er der et ønske om at nedbringe varigheden af bæltefikseringer, hvilket i nogle tilfælde kan nødvendiggøre en ny fiksering.

Antal bæltefikseringer med en varighed over 48 timer er faldet fra 150 i 2014 til 140 i 2015 svarende til et fald på 6,7 %. Antallet af langvarige fikseringer over 48 timer er faldet med 21 % til sammenligning med baseline.

Varigheden af bæltefikseringer er kortere i Region Midtjylland end i de øvrige regioner. Den gennemsnitlige varighed af bæltefikseringer er 6,6 timer i Region Midtjylland, hvorimod den gennemsnitlige varighed er 13,8 timer i Region Syddanmark og 11,1 timer i Region Hovedstaden.

Sundhedsstyrelsens årsrapport for perioden 1. januar til 31. december 2015 for monitorering af tvang i psykiatrien samt Region Midtjyllands årsstatus for partnerskabsaftalen mellem regionen og Sundheds- og Ældreministeriet om forebyggelse af tvang er vedlagt.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Monitorering af tvang i psykiatrien 2015

Årsstatus 2015 vedrørende forebyggelse af tvang

Punkt 8: Proces for kommunal inddragelse i udarbejdelse af strategi for Region Midtjyllands rolle i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen #

1-30-72-225-15

Resume

Der iværksættes en proces med indhentning af kommunernes input til strategi for Region Midtjyllands indsats i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Der præsenteres på mødet et oplæg med foreløbige overvejelser om strategispor og indsatsområder til brug for dialogen med kommunerne.

Direktionen indstiller,

at det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet drøfter og giver input til det oplæg, som efterfølgende vil blive præsenteret i klyngerne med henblik på input fra kommunerne/PLO-Midtjylland til strategi for Region Midtjyllands indsats i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har med budgetaftale 2016 besluttet, at der skal udarbejdes en samlet strategi for regionens indsatser i det nære sundhedsvæsen.

Kommunerne har udtrykt ønske om, at der afsættes den fornødne tid til inddragelse af kommunerne. Dette ønske imødekommes ved en tilpasning af tids- og procesplanen for udarbejdelse af strategien.

Regionsrådet behandlede den 27. april 2016 følgende overordnede proces med henblik på, at administrationen i dialog med kommunerne aftaler nærmere om den konkrete administrative og politiske inddragelse:

- Der udarbejdes plancher om foreløbige overvejelser (med afsæt i regionsrådets workshop den 29. marts 2016), der behandles på de rådgivende udvalg på sundhedsområdet i maj 2016.
- Plancherne samt debatpapir anvendes i den dialog, hospitalerne har med kommunerne (og almen praksis) i klyngesamarbejdet.
- Det rådgivende udvalg vedrørende Nære Sundhedstilbud inviterer til et møde med de kommunale formænd og næstformænd for de 19 social- og sundhedsudvalg.
- Bidrag og input fra kommunerne afrundes og drøftes i Sundhedskoordinationsudvalget på mødet den 29. september 2016.
- De rådgivende udvalg på sundhedsområdet får en status på strategien i november måned.
- Den regionale strategi for det nære sundhedsvæsen behandles af regionsrådet herefter under hensyntagen til drøftelserne i Danske regioner.

Administrationen vil i dialog med kommunerne aftale nærmere om den konkrete inddragelse af kommunerne.

Der vil på mødet i de rådgivende udvalg blive præsenteret et oplæg med foreløbige overvejelser om strategispor og indsatsområder. Oplægget er udarbejdet med afsæt i regionsrådets workshop den 29. marts 2016.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde tog orienteringen til efterretning, idet udvalget bakkede op om, at administrationen kan anvende plancherne som grundlag for drøftelserne i klyngerne på fællesmødet med social- og sundhedsformændene m.v.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde tog orienteringen til efterretning, idet udvalget bakkede op om, at administrationen kan anvende plancherne som grundlag for drøftelserne i klyngerne på fællesmødet med social- og sundhedsformændene m.v.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 9: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-7-14

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at udvalget drøfter emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Sagsfremstilling

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Seneste møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg var den 14. april 2016. Der er møde igen den 2. juni 2016.

Der gives på mødet en status på symposium om spiseforstyrrelser.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde drøftede en foreløbig skitse til et symposium om behandlingen af spiseforstyrrelser i Danmark.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Gensidig orientering #

1-00-7-14

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Blåkærgaard

Der er vedlagt en redegørelse for arbejdet med sikkerheden på Blåkærgaard. Redegørelsen er udsendt til regionsrådet den 8. maj 2016.

Danske Regioners forslag om ny type institution

Danske Regioners udmelding med forslag til ny type institution er vedlagt.

Beslutning

Administrationen orienterede om arbejdet med sikkerhed på Blåkærgaard.

Susanne Gaarde og Jørgen Nørby var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Redegørelse for arbejdet med sikkerheden på Blåkærgaard

Bilag til redegørelse vedrørende Blåkærgaard - hændelsesforløb

Danske Regioners udmelding med forslag om ny type institution